

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Cuiusmodi debet esse preparatio, cuiusmodi hospitium quod dignetur
Spiritus sanctus, Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

paruerit Spiritus sanctus. Prima est species nubis lucidæ, in qua Spiritus sanctus se manifestauit super Iesum in eius transfiguratione. Nubes autem in se continet aquæ guttas stillantes. Quo significatur compunctio, lachrymarumque vel pro peccatis, vel ex amore Dei profluuium & distillatio. Secunda est species columbæ super Christo baptizato, in qua Spiritus sanctus apparuit: qua significatur innocentia ac simplicitas, dolo ac felle carens, viuientis in iustitia, æquitate ac charitate ad omnes homines. Tertia est species ignis, in qua hodie super discipulos apparuit. Qua significatur feruida supernorum appetitio (ignis enim semper tendit sursum) quæ in homine esse non potest, nisi simul ibi quoque sit temporalium mundanarumque rerum contemptus. Dominus noster Iesus Christus sua nos gratia visitet, nobiscum maneat, nosque in sua charitate non solum roborer, sed & confirmet. Qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

SERMO DE EADEM DOMINICA.

Cuiusmodi debet esse preparatio, cuiusmodi hospitium quod dignetur Spiritus sanctus.

Accipietis virtutem Spiritus sancti, superuenientis in vos. Actor. I. Sublimia atque acuta de Spiritu sancto inuestigare aut loqui, vobis quidem (vt reor) generaret audiendi fastidium, meum verò etiam excederet ingenium. Hoc magis nostri debet esse studij, Spiritum sanctum recipere, quam subtiliter de eo disputare. Ad quod cum etiam non fuerit necessario nostra impendenda instructio, non inutiliter tamen fit exhortatio. Itaque non docentis, sed cohortantis partes acturi, auscultemus quid nobis promittatur. *Accipietis virtutem Spiritus sancti superuenientis in vos.* Promissum Spiritum sanctum charissimi, in discipulorum corda hodie Dominus infudit. Et quod olim discipulis, hoc quotidie vsque ad consummationem seculi facit credentibus. Proinde, quisquis sanctum desiderat Spiritum, mundet & paret ei habitaculum: quandoquidem sic amat Spiritus mundus atque cor mundum: cuius delitiæ sunt esse cum filijs hominum. Expellat omne peccatum, & quicquid illi nouerit displicere abijciat. Colligat animi sui vires omnes, & cogitationes curasque rerum mundanarum, præsertim inutilium abigat, purificet affectus, & se quanto potuerit studio, gratum Domino hospitium exhibere contendat. Potest autem dignè parationis similitudo accipi ab his, quæ videmus circa terreni alicuius hospitis magni susceptionem fieri, qui quanto est potentior, quanto nobilior, quanto dignior, tanto maiori cura, tantoque nobilior, mundius, ac speciosius ei paratur hospitium. Placet Domino terreno, illucque libenter diuertit vbi eius aduentus vehementer desideratur, vbi inuitatur crebrius, vbi accessus ipsius vigilanter obseruatur, vbi occurrentibus multis passim hilariter excipitur, vbi denique monitis eius obtemperatur: & postremo vbi in pace, tranquillitate ac reuerentia magna susceptus colitur. Expedit tibi ò anima, quæ sponsa vis esse Dei, vt talem sponsum hospitem ad te venientem dignè suscipias, eius aduentum seruentibus suspirijs desideres, crebris

paruerit Spi-
ritus sanctus
mystice quod.

I.

Matth. 17.

Marc. 9.

Luce. 9.

II.

Matth. 1.

Marc. 1.

Ioan. 1.

III.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

Actor. 1.

HHH auncijs

Hospitium
quoniam Spi-
ritui sancto
paretur.

Custodes duo
ad cordis
portam po-
nendi qui sunt.

1. Reg. 4.

Ostia triti-
cum purgans
& obdormi-
ens mystice
quid.

Isbofeth
quid inter-
preteur.

Mort. 13.
Apoc. 3.

nuncijs inuites, domus tuæ familiam probe insituas, quæ cuncta boni ho-
piti iura obseruet, ne quod tanti hospitis oculos queat offendere, intra te
reperiat. Principio tibi necessarium est, vt hospitem hunc ardentem de-
sideres. Huius desiderij manifestandi gratia, aut potius exercendi duos mit-
tas nuncios, scilicet humilitatem, hoc est, propriæ vilitatis cognitionem, &
orationem ad eum inuitandum. Porro ad cordis tui portam duos consti-
tuas custodes, qui hospitis huius aduentum obseruent atque aduigilent, vt
præter ipsum alium admittant neminem. Hi sunt circumspectio vigilans,
& discretio prudens. Hi custodiant cor tuum, ne intret quem hospes ille
nolit, ne appareat ibi quod hospes, id est, Spiritus sanctus auersatur, ne-
ciam rursus quod diligit ille, excludatur. Siquidem neminem vult ille de
familia sua, hoc est, de virtutibus, bonis inspirationibus, & donis suis ex-
cludi, neminem de hostium, id est, carnis, mundi ac diaboli partibus admit-
ti. Vtrobique si negligentia admissa fuerit, aut non veniet, aut longius, si
præsto fuerit, recedet. Legimus Isbofeth filium Saulis interfectum, pro-
pterea quod ad portam regis suæ ancillam constituerit ostiariam, que som-
no oppressa, locum dedit hostibus latrunculis domum latenter introeun-
di, & regem interficiendi. Sic enim legitur: Venientes filij Remmon Berot-
thitæ, Rechab & Baana ingressi sunt feruente die domum Isbofeth, qui dor-
miebat super stratum suum meridie, & ostiaria domus purgans triticum,
obdormiuit. Ingressi sunt autem domum latenter, assumentes spicas triti-
ci, & percusserunt eum in inguine Rechab & Baana frater eius, & fugerunt.
Quod glossa mystice exponens: Ostiaria inquit, triticum purgat, cum men-
tis custodia discernendo virtutes à vitijs separat: quæ si dormierit, in mor-
tem Domini proprii insidiatores admittit, quia si discretionis sollicitudo
cessauerit, ad interficiendum animum malignis spiritibus iter pandit. Qui
ingressi spicas tollunt, quia bonarum cogitationum germina auferunt, at-
que in inguine feriunt, quia virtutem cordis delectatione carnis occidunt.
In inguine enim ferire, est vitam mentis carnis delectatione perforare.
Non enim Isbofeth inopinata morte succumberet, si non ad ingressum do-
mus mulierem, id est, ad mentis aditum mollem custodiam deputasset.
Fortis enim vigilanti sensus præponi cordis foribus debet, quem nec ne-
gligentia somnus opprimat, nec ignorantia error fallat. Vnde bene Is-
bofeth dicitur, qui custode foemina hostilibus gladijs nudatur. Isbofeth
enim vir confusionis dicitur. Vir confusionis est, qui forti mentis custo-
dia non est munitus, quia dum virtutes se agere æstimat, subintrantia vir-
tia nescientem necant. Tota ergo virtute muniendus est mentis aditus,
ne eam hostes inuadant, & penetrent foramina neglectæ cogitationis. Hæc
ibi. Vnde liquet quam necessarium sit per ignauiam non dormire, per
negligentiam cordis custodiam non deferere, sed velut ad portam vigilan-
tem circumspectionem & prudentem discretionem custodes cordis pone-
re, quæ cogitationes, affectus, omnesque instinctus discerant, & quid ali-
mine cordis propulsandum, quid introducendum sit discernant. Vigilan-
dum est igitur omni tempore, quia & hospes ille qui pro sua bonitate, pro
sua charitatis largitate aduenire dignatur, vel non inuitatus pulsatur: vbi si
neminem se intromittentem aut vigilantem inuenerit, recedit. Fratres
he

VI

heu quam saepe hoc hospite pulsante ad nostri cordis ianuam, nemo est qui aperiat, nemo inuenitur domi. Dormit ancilla ostiaria, aut profus non est qui portam custodiat constitutus. Pater liber omnibus in cordis hospitium introitus & exitus. Eam ob rem cui soli debuerat seruari hospitium, abscedit, vt pote qui secretum diligit, nectum tui se cogitationum admittet. Sponsus est animae & pra omnibus vult vnus amari. Est aliud praeterea, quod ad hospitium bonum pertinet, videlicet vt parata sit ibi familia ad obsequendum hilariter hospiti nostro de quo loquimur, & de quo canit Ecclesia dulcis hospes animae, illi deuotio sancta expectabunda occurrat, & ad amplectendum eius beneplacitum, omnimodis sese paret. Obedientia quicquid gratum cognouerit exequatur, amor cum hospite familiare ineat colloquium, cuius praesentia vegetatur. Puritas affectionum & intentionum cordis, silentium & pacem, & quietem in vniuersa domo constituent. Consideratio reuerentiam, laus impendat gratiam actionem. Haec est o anima domus tuae familia, quam ad cultum & obsequium sponsi tui instituas. Interim considerandum quoque, quod quamuis multis & miris plerumque modis mentibus illabatur humanis Spiritus sanctus, qui in millia quidem & millia possent distingui, si possent etiam explicari: quippe cuius visitationes adeo sunt occultae, vt ne a nobis quidem saepenumero possint agnosci, tria tamen in Euangelio legimus circa aduentum Spiritus sancti signa visibilia, quibus quomodo animam inuisibiliter ingrediatur, ediscimus. Legimus namque ingentem sonitum, hoc est, quasi quandam tremefactionem. Legimus item linguas igneas, legimus speciem columbae, quibus suae praesentiae aduentum & operationem significauit Spiritus sanctus.

Itaque fratres quoties sentimus tremorem & terrorem cordis super peccatis nostris nondum emendatis, item super iustitia Dei tremenda & inuitabili, super inferni poenis horribilibus, quoties, inquam, corde concutimur, sonitum audimus, quo corda nostra pulsatur Spiritus sanctus: adsit tunc circumspectio vigilans, & intelligat: adsit discretio prudens, & pulsanti aperiat. Occurrat deuotio hilariter, paret se obedientia, & dicat: *Domine, quid me vis facere? Paratum cor meum, paratum cor meum. Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas doce me. Doce me facere voluntatem tuam, quis Deus meus est tu.* Hoc modo ad cor Pauli sanctus Spiritus accedens pulsauit, hunc sonitum Paulus audiuit equo deiectus. Ita complures alij Spiritum sanctum hospitem acceperunt. Quapropter charissimi, quicquid aduersi nobis occurrerit, quicquid corpus molestaerit, quicquid angustiauerit mentem, sit infirmitas, sit exilium, sit captiuitas, sit egestas, senectus aut alia quaeuis calamitas, sonus est magnus, nec parum saluber, quo corda nostra pulsatur Spiritus sanctus, desiderans intromitti. Absit nos ita dormire, vt Spiritus sancti aut nunciorum eius pulsus non audiamus. Absit ita mundi ebrios nos esse amore, vt quid pulsus ille insinuet haud intelligamus. Absit ita obstinatos esse, vt contra pulsantem diuinam prouidentiam nos excitare cupientem, etiam aut murmuremus, aut recalcitremus. Altero modo venit Spiritus sanctus ad cordis nostri hospitium pulsans per linguas igneas, vt pote per sacrae lectionis aut praedicationis aut correptionis verba,

Familia spiritualis qui ordinanda.

Signa tria visibilia in quibus venit Spiritus sanctus, quod mystice praecedant.

Act. 2. Ibidem. Matth. 3. Marc. 9. Ioan. 1.

I.

Apoc. 1.

Act. 9.

Psal. 36.

& 107.

Gal. 4.

Psal. 145.

Act. 9.

II.

Linguae igneae quod mystice.

HHH 2 illu-

illuminans mentem iuxta ac inflammans. Hoc modo quam sæpe corda hominum visitet Spiritus sanctus, quam sæpe animos mutet, ad eorum quæ auribus hauriuntur aut mente voluntur, amorem & desiderium inuitans, testantur omnes historiae tum canonicae, tum aliae sacrae. Verum quam graui plerumque somno hospitij nostri familia omnis dormiret, hinc liquet, quod non sine grandi moerore ac tædio animi nonnunquam spiritualia audimus. Frigida enim tunc nobis est tam lectio quam aliena prædicatio, ac veluti fabula auditur, quicquid contigerit audiri. Tertio, ad quorundam venit hospitium Spiritus sanctus in specie, id est, in similitudine columbæ, emolliens eos beneficijs & prosperitatibus temporalibus, veluti blanditijs quibusdam ad sui amorem alliciens, nihilquæ felleum, nihil austerum obijciens, sed benignum se exhibens, & secum faciens omnia suaui ac tranquilla. Hoc modo per multi præuenti benedictionibus dulcedinis innocentius perstiterunt, multi etiam ex facinorosis actibus ad correctiorem vitam sanctimoniamquæ redierunt. Sic cuiusdam, vt legitur, Ecclesiastico non admodum laudatæ vitæ tessera ludenti, oblata fuit canonica ipsius electio ad Episcopatum. Qui semetipsum erubescens, & diuinam erga se bonitatem stupens, adeo est compunctus, adeo in alterum virum ilico mutatus, vt non sine grandi cunctorum admiratione, qualem huius officij dignitas posecebat, episcopum integerrimum præstaret. Alteri non minus lubrico dum insinuaretur eius electio ad Episcopatum, adeo diuinam admiratus est bonitatem, adeo se conuertit ad Deum, vt relicto mundo relictisque omnibus, cœnobicam assumeret religionem.

III.
Columbæ
species vt in
h. uet Spiritu
sanctū.

Psalm. 10.

Spiritu sancto
vt aperiendum
hospitiū cordis.

Ioan. 10.
Apoc. 3.

Spiritus sanctus
quinam detestatur.
Sapient. 1.
Ioan. 4. 5.
& 6.

Iraque charissimi emundemus hospitium Spiritui sancto dedicandum, vigilemus ad tanti hospitis aduentum. Pulsat caro & aperimus, pulsat mundus & vigiles occurrimus, pulsat & ingredi tentat inimicus & consentimus, pulsat Spiritus sanctus, & desides sumus? Vult se nobis donare Deus & dissimulamus, imo contemnimus, quia vilissima ei antefereimus, & immunda terrenaquæ plus amamus. Dixi iam quomodo triplici pulsat modo. Bonæ eius inspirationes sunt pulsus ad ostium cordis, quæ interdum sine exteriori euidenti immutatione aut signo infunduntur, quomodo solo flatu, aut vt textus habet, insufflatione Christi, super discipulos legitimus Spiritum sanctum illis datum. Cæterum sunt qui iam aperierunt, qui introdixerunt, qui hospitem habent Spiritum sanctum secum cœnantem. His magnopere curandum est vt retineant, non aliud amittant, cum quo ipse nihil habeat commercij. Siquidem simplex est, purus & sanctus, ideo disciplinæ effugit fictum, & aufert se à cogitationibus quæ sunt sine intellectu. Detestatur mendacium, vt pote Spiritus veritatis, discordiam non sustinet, vt pote Spiritus pacis, fugatur odio Spiritus charitatis, expellatur quodcunque mortali peccato, vt pote Spiritus sinceritatis, & sanctitatis. Qui vtinam regat & dirigat nos, & ad gaudia perennitatis introducat, Amen.